

**การประชุมหารือที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ
ในประเด็นการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ
วันจันทร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล**

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมหารือ

๑. นายวิชณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี ประธานที่ประชุมร่วมประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
๒. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
๓. นางเบญจวรรณ สร้างนิต	รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๔. นายสุรพงษ์ มาลี	กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๕. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย
๖. พลตำรวจโทอำนาจ นิยมะโน	กรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
๗. นางสาวสุวรรณี หลิกาพันธ์	อนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม
๘. นายสุรียนต์ ธีรกิจงานุกิจ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ
๙. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. นางชุลีพร บุญยมาลิก	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑. นายเสรี ตูจันดา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข
๑๒. นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข
๑๓. นางเกวลิณ ชื่นเจริญสุข	อนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข
๑๔. นางณัฏฐิณา รังสินธุ์	อนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข
๑๕. นางปาริชาติ สถาปิตานนท์	กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
๑๖. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
๑๗. นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ	กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม
๑๘. นายพรชัย รุจิประภา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน
๑๙. นายกวิน ทังสุพานิช	กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านพลังงาน

๒๐. นายประยงค์ ปรียาจิตต์ กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๒๑. นางสาวสุชาสินี เจริญสิทธิ์ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๒๒. นายทศพร ศิริสัมพันธ์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขานุการที่ประชุมร่วมประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
๒๓. นายตฤชา พิษยนันท์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๔. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ รักษาการที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
๒๕. นายอาจินต์ ฉัตร์แก้ว นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ
๒๖. - ๖๐. เจ้าหน้าที่ สศช. จำนวน ๓๕ คน
๖๑. - ๖๓. ผู้ติดตาม จำนวน ๓ คน

เริ่มการประชุม ๑๔.๐๐ น.

๑. ประธานในที่ประชุมได้กล่าวต้อนรับ เปิดการประชุม และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอความเป็นมา และประเด็นหารือการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศต่อที่ประชุม
๒. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบความเป็นมาในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ มอบหมายให้สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และฝ่ายเลขานุการที่ประชุมร่วมประธานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ตรวจสอบรายละเอียดความสอดคล้องของแผนการปฏิรูปประเทศกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ มอบหมายให้สำนักงานฯ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำเสนออภิปรายเรื่องรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ไปประกอบการเตรียมการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป
๓. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอประเด็นหารือ โดยในส่วนของตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการปฏิรูปประเทศกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในภาพรวมพบว่ามีมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ สำหรับการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศมีประเด็นที่ควรพิจารณาดำเนินการ สรุปได้ดังนี้
  - ๓.๑ การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผน ควรปรับให้เป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับของแผน มีความชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้จริง
  - ๓.๒ การระบุหน่วยงานรับผิดชอบ ควรกำหนดให้ชัดเจนและหากมีมากกว่าหนึ่งหน่วยงานควรระบุเจ้าภาพหลักเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีเอกภาพและสามารถติดตามผลการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ให้ปรับเปลี่ยนชื่อหน่วยงานรับผิดชอบให้เป็นปัจจุบันด้วย
  - ๓.๓ การพิจารณาความเห็นของหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ และการพิจารณากิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศที่มีความทับซ้อนกันระหว่างด้าน ควรให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศหารือร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบที่เสนอความเห็นดังกล่าว และหารือระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศที่มีกิจกรรมทับซ้อนกันระหว่างกันเพื่อให้กิจกรรมและผู้รับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศมีความชัดเจน

- ๓.๔ การปรับเค้าโครงของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้มีจำนวนระดับ และชื่อเรียกของระดับ ให้สอดคล้องกัน โดยควรปรับเค้าโครง และกำหนดจำนวนระดับย่อยเป็น ๓ ระดับ (ระดับที่ ๑) เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ... (ระดับที่ ๒) ประเด็นย่อยที่ ... และ (ระดับที่ ๓) กิจกรรมที่ ... รวมทั้งพิจารณาระบุกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศที่แล้วเสร็จ โดยอาจแยกไว้ในภาคผนวก เพื่อให้แยกกิจกรรมที่แล้วเสร็จกับกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการออกจากกันให้ชัดเจน
- ๓.๕ กิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติ เช่น การจัดฝึกอบรม การสำรวจ ศึกษา และวางแผนภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน และการกำกับติดตามการดำเนินการของหน่วยงาน ควรพิจารณาปรับเปลี่ยน โดยกำหนดเฉพาะประเด็นและกิจกรรมที่เป็นปัญหาเร่งด่วน มีความจำเป็นต้องปฏิรูป และสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่ใช่ภารกิจปกติของหน่วยงาน
- ๓.๖ กิจกรรมที่เสนอขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ควรปรับปรุงกิจกรรมการเสนอขอตั้งหน่วยงานใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ เรื่อง การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ

๔. ประเด็นการหารือ

- ๔.๑ นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ (ด้านการเมือง) เสนอว่าในประเด็นปฏิรูปที่ระบุผู้รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถระบุผู้รับผิดชอบหลักได้นั้น เบื้องต้นได้มีการเชิญหน่วยงานเข้ามาร่วมหารืออย่างเป็นทางการเพื่อระบุผู้รับผิดชอบหลักร่วมกัน แต่เนื่องด้วยคณะกรรมการฯ ไม่ได้มีการประชุม ทำให้ขาดการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงาน จึงเห็นควรเชิญหน่วยงานเข้ามาร่วมหารือกันในแต่ละประเด็นปฏิรูปเพื่อทบทวนให้เกิดความชัดเจน
- ๔.๒ นางเบญจวรรณ สร้างนิทร (ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน) เสนอความเห็นเห็นว่า คณะกรรมการฯ ได้มีการหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาปรับแผนฯ ตามความเห็นของสำนักงานฯ แล้ว ในส่วนของเป้าหมายเรื่องการปรับโครงสร้างภาครัฐให้มีขนาดกะทัดรัด ยืดหยุ่นและพร้อมปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีการกำหนดตัวชี้วัดเฉพาะไว้ตามแผนงานต่าง ๆ แล้ว อาทิ การดำเนินการเรื่อง Sandbox ได้มีการหารือกับสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดเกี่ยวกับจำนวนส่วนราชการที่จะดำเนินการให้มีความชัดเจนขึ้น เช่น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดเป้าหมายการดำเนินการ ๒ หน่วยงาน ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะดำเนินการกระทรวงละ ๑ หน่วยงาน/กรม เป็นต้น
- ๔.๓ นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ (ด้านกฎหมาย) เสนอความเห็น ดังนี้ (๑) เห็นด้วยกับการปรับแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยหลักการการปรับแผนฯ จะต้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีเหตุอย่างอื่น ซึ่งแผนฯ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๕ ปี ตามรัฐธรรมนูญฯ (๒) กฎหมายภายใต้แผนฯ ทางคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกับสำนักงานฯ พิจารณากฎหมาย ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๑ ฉบับ ประกอบด้วยกฎหมายที่ระบุชื่อไว้ชัดเจน กับกฎหมายที่บอกเพียงรายละเอียด นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกฎหมายตามแผนฯ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็น และประชาชนสามารถเข้าใจได้
- ๔.๔ พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน (ด้านกระบวนการยุติธรรม) เสนอความเห็นเห็นว่า ขณะนี้คณะกรรมการฯ ได้มีการเตรียมการปรับแผนฯ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งดำเนินการแล้วประมาณ ร้อยละ ๘๐ นอกจากนี้ ได้มีการขับเคลื่อน

กิจกรรมที่มีความจำเป็นเร่งด่วน (Quick win) ทั้งหมด ๔ กิจกรรม คือ (๑) การรับแจ้งความทุกท้องที่ (๒) การห้ามนำผู้ต้องหามาออกแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน (๓) จัดให้มีนายความทุกสถานีตำรวจ และ (๔) การปล่อยตัวชั่วคราวในวันหยุดราชการ ซึ่งทุกกิจกรรมได้เริ่มดำเนินการแล้ว แต่ยังไม่สามารถดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมจากหน่วยงานในการขับเคลื่อน จึงเสนอให้มีหน่วยงานหลักเข้ามารับผิดชอบในการขับเคลื่อนกิจกรรมดังกล่าว

๔.๕ นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ (ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เสนอความเห็นในประเด็นการปรับปรุงแผนฯ ว่า (๑) การตั้งหน่วยงานใหม่ มีหลายประเด็นในแผนฯ ที่มีความสำคัญและยังไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง หรืออาจมีหน่วยงานรับผิดชอบแต่ยังขาดประสิทธิภาพ จึงเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานที่ดำเนินการขึ้นใหม่ โดยอาจเป็นการยกระดับหน่วยงาน/ส่วนงานย่อยขึ้นมาเป็นระดับกองหรือกรมเพื่อดูแลเรื่องที่สำคัญ (๒) กฎหมายที่ได้ประกาศใช้แล้ว เห็นควรคงไว้ในแผนฯ ตามเดิม และเพิ่มช่องที่ระบุถึงความสำเร็จของกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบเกิดการขับเคลื่อนภายใต้กฎหมายดังกล่าว อาทิ การออกอนุบัญญัติ นอกจากนี้ ได้เสนอความเห็นในประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติมว่า (๑) คณะกรรมการฯ หลายคณะได้มีการดำเนินการอย่างบูรณาการ โดยได้เข้าร่วมหารือกันในประเด็นที่มีความทับซ้อนกัน (๒) การขับเคลื่อนในวงกว้าง คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการประสานให้หลายหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติ ซึ่งอาจไม่ใช่หน่วยงานที่ถูกระบุให้เป็นผู้รับผิดชอบในแผนฯ นำแผนฯ ด้านที่เกี่ยวข้องไปเป็นแนวทางในการดำเนินการ เช่น โครงการจิตอาสาได้นำแนวทางการพัฒนาคุณภาพน้ำไปใช้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนแผนฯ ในวงกว้าง (๓) การประชาสัมพันธ์ ควรจัดให้มีการประชุมหรือรับฟังความเห็นของประชาชนเพิ่มเติม ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อเป็นการรับฟังเสียงสะท้อนในการดำเนินการของแผนฯ ที่ผ่านมา และประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการดำเนินการในระยะต่อไป

๔.๖ นายเสรี ตูจินดา (ด้านสาธารณสุข) เสนอความเห็นเห็นว่า กิจกรรมที่เห็นว่าเป็นภารกิจปกติเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง หากไม่มีการปฏิรูปหรือดำเนินการใด ๆ อาจจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้ อาทิ โครงการอาหารปลอดภัยซึ่งที่ผ่านมาระทรวงสาธารณสุขได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่สามารถบรรลุผลได้เท่าที่ควร คณะกรรมการฯ จึงเห็นความสำคัญและเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการอาหารปลอดภัยดังกล่าวในอีกหลายจังหวัด ส่งผลให้ประเทศไทยมีอัตราการเกิดมะเร็งจากการรับประทานอาหารลดน้อยลง

๔.๗ นางสาวปาริชาติ สถาปิตานนท์ (ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ) ได้รายงานความก้าวหน้าของแผนฯ อาทิ การปฏิรูปการรู้เท่าทันสื่อของประชาชนผ่านโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ การผลักดันการปรับปรุงเครื่องมือและโครงสร้างของหน่วยงานรัฐ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีในปัจจุบันและในอนาคต โดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พระราชบัญญัติข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๘ นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา (ด้านสังคม) เสนอว่าเห็นด้วยกับการดำเนินการตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้คณะกรรมการฯ หาแนวทางในการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจที่ตรงกัน และมีความต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาหลังการเปลี่ยนผ่านรัฐบาล

- ๔.๙ นายพรชัย รุจิประภา (ด้านพลังงาน) เสนอความเห็นที่ เห็นด้วยกับประเด็นที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ
ทั้งนี้ ในประเด็นกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติ แต่หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ ยังคง
มีความจำเป็นต้องมีการเร่งรัดโดยกำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ การขับเคลื่อนการ
ดำเนินการปฏิรูปประเทศ ควรจะมีหน่วยงานหลักในการประสานการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้
เกิดผลสำเร็จ และจำเป็นต้องมีการผลักดันผ่านกลไกนโยบายของเจ้ากระทรวงที่สอดคล้องกับการ
ปฏิรูปประเทศเพื่อให้เกิดการปฏิบัติได้จริง
- ๔.๑๐ นายประยงค์ ปรียาจิตต์ (ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ) เสนอ
ความเห็น ว่าการแก้ไขปัญหาการทุจริตต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ปกติอย่างโปร่งใส
ตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นภารกิจปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยงาน ดังนั้น หากตัดประเด็นภารกิจ
ปกติดังกล่าวออก ก็อาจจะส่งผลต่อความสำเร็จของแผนฯ ได้
- ๔.๑๑ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานในที่ประชุมได้เสนอความเห็น สรุปได้ดังนี้
- ๑) การรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อรัฐสภาที่ผ่านมา มีข้อสังเกตที่สำคัญ
เช่น ความสอดคล้องของแผนฯ กับยุทธศาสตร์ชาติ การกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน
และการปรับปรุงกิจกรรมภายใต้แผนฯ ที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ เป็นต้น
  - ๒) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงแผนฯ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และข้อสังเกต
จากการอภิปรายดังกล่าว โดยเฉพาะการพิจารณาว่าเรื่องใดควรยกเลิก เรื่องใดควรคงไว้
หรือเรื่องใดควรปรับเป็นเพียงการติดตาม ซึ่งได้ทราบเบื้องต้นว่า คณะกรรมการฯ หลายด้าน
ได้เตรียมการดำเนินการไปบ้างแล้ว นอกจากนี้ เห็นควรให้คณะกรรมการฯ แต่ละด้านพิจารณา
เสนอประเด็นหรือโครงการที่สำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และโครงการที่สามารถ
ดำเนินการและเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว (Quick win) ด้วย
  - ๓) สำหรับการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา
๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ในครั้งต่อไป อาจพิจารณาปรับการ
รายงานให้มีความกระชับยิ่งขึ้น และให้คณะกรรมการฯ แต่ละด้าน เข้าร่วมชี้แจงและนำเสนอ
รายงานความคืบหน้าดังกล่าวด้วย
  - ๔) ในด้านการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศนั้น แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ (๑) ระดับ
นโยบาย จะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการฯ กับสำนักงานฯ และ (๒) ระดับการ
ปฏิบัติ จะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการฯ ร่วมกับสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ต่อไป
  - ๕) ในส่วนของกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ อาจพิจารณาดำเนินการเสนอร่างกฎหมาย
ได้ ๓ แนวทาง คือ (๑) คณะกรรมการฯ ประสานขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการปฏิรูป
ประเทศด้านกฎหมายเพื่อยกร่างกฎหมายขึ้น (๒) คณะกรรมการฯ ประสานไปยังหน่วยงาน
ผู้รับผิดชอบ พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็น และสาระสำคัญของกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงาน
เป็นผู้ร่างกฎหมายและนำเสนอตามขั้นตอน หรือ (๓) กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนให้เสนอ
สำนักงานฯ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการและมอบหมาย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการต่อไป

- ๖) นอกจากนี้ มีเรื่องชี้แจงกรณีการหารือองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความว่าคณะกรรมการปฏิรูปประเทศไม่ได้กำหนดองค์ประกอบของการประชุมไว้ จึงทำให้ในกรณีที่ประธานกรรมการ หรือกรรมการและเลขานุการลาออกนั้น คณะกรรมการฯ สามารถดำเนินการประชุมได้ตามปกติ และสามารถเบิกค่าตอบแทนได้
- ๗) สำหรับในเรื่องการปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการปฏิรูป ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ ดังนั้น ถ้าหากกรรมการปฏิรูปประเทศท่านใดมีความประสงค์จะลาออก หรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งให้แจ้งสำนักงานฯ เพื่อรวบรวมและนำเสนอตามขั้นตอนต่อไป

๕. สรุปมติที่ประชุม

เห็นชอบในหลักการการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่ (๑) การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผน (๒) การระบุหน่วยงานรับผิดชอบ (๓) การพิจารณาความเห็นของหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ (๔) การพิจารณากิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศที่มีความทับซ้อนกันระหว่างด้าน (๕) การปรับแก้โครงสร้างของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เป็นเค้าโครงเดียวกัน (๖) การปรับตัดกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติ และ (๗) การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ และมอบหมายให้สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป